

Jan Wyrowiński

STANISŁAW SALMONOWICZ – POŻEGNANIE

Żegnam Pana Profesora Stanisława Salmonowicza w imieniu Fundacji Generał Elżbiety Zawackiej. Z jedyną kobietą cichociemną, legendarną „Zo” utrzymywał kontakt od czasu karnawału „Solidarności”. Po wprowadzeniu stanu wojennego znalazł się wraz z nią w gronie wykładowców podziemnej Wszechnicy Związkowej Solidarności.

Pod koniec lat 80. za sprawą Zawackiej prof. Salmonowicz wraz z profesorami Janem Łopuskim i Andrzejem Tomczakiem był autorem apelu dotyczącego potrzeby powołania Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej. Apel zapoczątkował działania, które przy dużym zaangażowaniu Profesora doprowadziły do powołania Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

Prof. dr hab. Stanisław Salmonowicz.

Fotografia z uroczystości AK-owskich, 27 IX 1991 r., Toruń (ze zbiorów FGEZ)

Obok Elżbiety Zawackiej i swego ucznia Grzegorza Górskiego był w 1990 roku członkiem założycielem Fundacji Archiwum Pomorskie Armii Krajowej, instytucji, która ma ogromne zasługi w dziele badania i upamiętniania działalności AK i innych organizacji konspiracyjnych na Pomorzu. Profesor był pierwszym przewodniczącym Rady Fundacji oraz wniósł znaczący wkład w działalność wydawniczą oraz przygotowanie merytoryczne sesji naukowych Fundacji. Służyła temu jego ugruntowana wiedza i niestety nie przez wszystkich zauważany i doceniany dorobek w zakresie badań nad Polskim Państwem Podziemnym i Powstaniem Warszawskim.

U źródeł jego wyjątkowego zaangażowania w sprawy środowiska akowskiego oraz studia nad dziejami tej niezwyklej podziemnej armii drugiej wojny światowej leżały połączone z wdzięcznością podziw i uznanie dla bliskiego mu ppłk. Ludwika Muzyczki „Benedykta” – jednego z najważniejszych oficerów Komendy Głównej AK. Był strażnikiem jego pamięci.

Panie Profesorze, w Fundacji noszącej obecnie imię Gen. Elżbiety Zawackiej pozostawiłeś trwałą ślad, za który winniśmy Ci ogromną wdzięczność.

Żegnam Cię, Drogi Panie Profesorze, również w imieniu środowiska działaczy opozycji antykomunistycznej Torunia i regionu. Chyba nie było wśród nas osoby równie długo i intensywnie inwigilowanej jak Ty. Twoja postawa życiowa budziła nasz głęboki szacunek. Byłeś dla nas autorytetem. Cieszyła nas każda możliwość spotkania z Tobą, szczególnie w rocznicę Sierpnia 80 tradycyjnie w Przysieku. Do rangi symbolu niech urośnie fakt, że gdy byłeś tam wśród nas po raz ostatni, uroczyście wręczono Ci Medal Stulecia Odzyskanej Niepodległości.

Wiem, że wysoce sobie cenileś Krzyż Wolności i Solidarności, którego byłeś kawalerem i z dumą nosiłeś odznakę honorową „Działacz opozycji antykomunistycznej”.

Panie Profesorze, dobrze zasłużyłeś się polskiej nauce!

Dobrze zasłużyłeś się Toruniowi!

Dobrze zasłużyłeś się Polsce!

Spoczywaj w pokoju!